

אין עוד מלבדו

לע"נ מו"ר הגאון ר' יצחק אייזיק ב"ר בנימין זאב מנצח זצוק"ל
נלב"ע י"ב תמוז תשפ"ג

ועד שבוטי שנמסר ע"י אחד הדרשנים שליט"א

פרשת ויצא

הישועה מכח ההודאה

פליאה עצומה מוצאים אנו בפרשתנו, אומר המגיד משרים הגאון רבי ישראל מאיר שושן שליט"א, כאשר מספרת התורה על לידת יהודה (בראשית כט, ל) אומר הכתוב: "וַתֵּהָרַע עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן, וַתֹּאמֶר הַפֶּעַם אֲוֶדָה אֶת ד', עַל כֵּן קָרָאתָ שְׁמוֹ יְהוּדָה, וַתַּעֲמֹד מְלֻדָּתָ" (שם, לה), מלשון הכתוב נראה, לכאורה, שעמידתה מלדת קשורה לכך שהודתה את ד', שהרי אין לומר שסתם סיפרה לנו התורה שאחר לידת יהודה עמדה לאה מלדת. דבר שלא מצאנו כמותו אצל אף אחת מהאימהות.

גם אחר הודאה לא לעצור מלבקש להבא

והדברים טעונים ביאור - זו תודה וזו שכרה? לתמיהה זו נדרש הטור בפירושו לתורה, וכעין זה כתב גם האבן עזרא שמכיון שבדבריה היה נשמע שהיא נותנת הודאה לקב"ה על שנתן לה את כל המגיע לה ואין לה צורך ליותר מכך, לכן עמדה מלדת.

לעומת לאה, על רחל מוצאים אנו בפרשתנו שלמדה מטעוה של לאה, ולאחר לידת יוסף לא הסתפקה בהודאה - "אָסַף אֱלֹקִים אֶת הַרְפָּתִי" (בראשית ל, כג), אלא מיד בקשה על העתיד, וכלשון הכתוב: "וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ יוֹסֵף לְאֵמֹר יֹסֵף ד' לִי בֵּן אֶחָד" (שם, כד) (הקדמה לספר 'אהלי שמעון').

למדים אנו מכאן: כי להודאה יש לצרף בקשה!

יסוד זה מופיע בהרבה מקומות

יסוד זה עולה גם מתוך דברי הרמב"ם בספר המצוות (עשה קלב) אודות מצות ההודאה בהבאת הביכורים: "שצונו לספר טובותיו אשר היטיב לנו והצילנו... ולשבחו על כל זה, ולבקש ממנו להתמיד הברכה". גם בגמרא ברכות (נד) מצאנו הלכה דומה לגבי הנכנס לעיר מן הדרך, שעליו לתת תחילה הודאה על העבר, אולם בד

בבד לבקש גם על העתיד.

בספר 'מאור ושמש' בפרשתנו מביא יסוד זה בשם החוזה מלובלין, שאף הוסיף והביא על כך את המעשה המובא בגמרא במסכת תענית (כג.) אודות חוני המעגל, שלאחר בצורת קשה שהיתה בירושלים התפלל על הגשמים ונענה בעין יפה, גשם עז החל לרדת ולמלאות את הבורות הצחיחים במים זכים. אלא שכאשר חלף זמן רב והגשם לא פסק מלרדת, החלו בני ירושלים לחשוש מן השיטפון שאיים להחריב את העיר, ובקשו מחוני שיתפלל שוב, הפעם - כדי שהגשמים יעצרו. בתגובה יעץ להם חוני המעגל להביא פר כקרבן הודאה, ואכן, לאחר שהקריבוהו פסקו הגשמים לגמרי.

ובאר זאת החוזה מלובלין על פי היסוד האמור, שבהקרבנות פר ההודאה לא הוסיפו הם בקשה על העתיד, ובכך התכוונו לרמוז שאין להם יותר צורך בטובת הגשמים וממילא נפסק הגשם, משום שהודאה על העבר בלא בקשה על העתיד, משמעותה - בקשה להפסקת הטובה.

ומעשה בצדיק רבי זושא מאניפולי שהלך פעם בדרך מצוה, הרעב החל להציק לו עד מאד, כדרכו בקודש נשא תפילה קצרה ואמר: "ריבונו של עולם, זושא מודה לך על התאבון; ריבונו של עולם, זושא מבקש שתשביע את רעבונו". התפלל, ומיד נענה, לפתע הגיחה כרכרה מעיקול הדרך, ומבלי שהתבקש הגיש לו העגלון כיכר לחם והסתלק כלעומת שבא (מובא ב'מעין האמונה' ח"ג עמ' קכב), הסיפור אמנם ידוע, וגם חידוש אין בו, וכי אין זה מן הדין שייענה הרבי רבי זושא בתפילתו? אלא שהנוסח בו התפלל אמור למשוך את תשומת לבנו: גם רבי זושא בתפילתו שילב הודאה ובקשה.

על פי יסוד זה באר הגאון רבי אברהם ארלנגר זצ"ל בהקדמתו לספרו 'ברכת אברהם' למסכת בב"מ, כמה

וכמה תפילות בהן מזכירים אנו בד בבד הודאה ובקשה: בתפילת 'הלל' שכולה הודיה לד' יתברך אנו מפסיקים באמצע בבקשה 'אָנָּא ד' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּא ד' הַצְּלִיחָה נָּא' (תהלים קיח, כה), ולאור יסוד זה מובן הדבר היטב שבעת אמירת הלל והודאה על העבר, עלינו לעמוד על המשמר שלא להפסיק גם לבקש על העתיד, שימשיך הקב"ה לשלוח לנו ישועה והצלחה גם לעתיד. גם בסיומה של תפילת 'נשמת' אנו אומרים: "עד הנה עזרונו רחמיך ולא עזבונו חסדיך" ומיד מבקשים: "ואל תטשנו ד' אלוקינו לנצח". כך גם בלשון התפילה הנאמרת בסיום מסכת: "מודה אני לפניך ד'... כשם שעזרתני לסיים מסכת זו, כן תעזרני להתחיל מסכתות וספרים אחרים".

לא לאבד את הביטחון

עוד נקודה. מובא במדרש שיעקב אבינו אמר את הפס':
שִׁיר לְמַעְלוֹת אֲשָׁא עֵינַי אֶל הַקָּרִים מֵאֵין יְבֹא עֲזָרִי
(תהלים קכא, א), מתי שהוא הלך לבית של לבן בשלי-
חות אימו, אז יעקב אבינו חשב לעצמו: אליעזר עבד אבי
אבא כשהלך לקחת שידוך ליצחק, הוא לקח עֲשָׂרָה
גְּמָלִים מִגְּמְלֵי אֲדָנָיו, וַיִּלֶּךְ, וְכָל טוֹב אֲדָנָיו בְּיָדוֹ (בראשית
כד, י) – שטר מתנה, אברהם נתן ליצחק את כל הכסף,
ואילו אני אין בידי אף לא נזם אחד ולא צמיד אחד, רק
– 'במקלי עברתי', כזה מסכן אני. בס' דרשות משמר
הלוי של ר"מ שלוזינגר זצוק"ל תיאר זאת: כזה חתן
מבוגר, בחור בן 77 עם מקל – כִּי בְּמִקְלִי עֲבַרְתִּי (שם לב,
יא), רק את המקל השאיר לי אליפז,
'מאין יבא עזרי', אומר המדרש שיעקב ענה לעצמו
ואמר: מה אנא מוביד סברי מברי - מה אני מאבד את
הביטחון שלי מבוראי, עֲזָרִי מֵעַם ה' עֲשָׂה שְׁמִים וְאָרֶץ
(תהלים קכא, ב), יעקב אבינו ע"ה דיבר לעצמו: מה אני
מאבד את הביטחון שלי מבוראי, והחליט שהוא לא
מאבד, אלא "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ".

מן הביטחון שלא לחקור אף אחר

צורות השתלשלות הישועות

שואל הבית הלוי: מעיקרא מאי קא סבר – מה עלה על
דעתו בהתחלה? האם מתי שהוא אמר: מאין יבא עזרי,
הוא היה חלילה - מוביד סברי מברי (הוא איבד את
הביטחון מבוראו)? עונה הביה"ל זת"ע: ודאי שגם
בהתחלה היה לו ביטחון, אין לנו שום מושג בביטחון של
יעקב אבינו ע"ה, הוא ידע שזה יסתדר, אבל יש אנשים
שיש להם דרגה אפילו מאוד גדולה של ביטחון, מצב של:
והתענג על ה', ויתן לך משאלות ליבך (ע"פ תהילים לז,
ד), שהם ממש תפוסים בביטחון ברמה מאוד גבוה,
ועדיין לפעמים הם שואלים את עצמם: איך תגיע
הישועה? איך זה יקרה? איך הדבר שהוא זקוק לו יגיע?

מה יהיו הסיבות? לא שהוא חלילה דואג, הוא לא דואג
ולא מודאג, אבל איך יקרה הנס הזה שימצא השידוך?
אז בהתחלה יעקב אבינו ע"ה חשב שזה לא חיסרון
בביטחון לחשוב איך זה יקרה, אח"כ יעקב אבינו ע"ה
חידש – אומר הביה"ל – שג"כ חוסר בביטחון, כי הלא
בסופו של דבר גם את כל הסיבות הקב"ה עושה, אז מה
זה משנה איך זה יקרה.

נמצא, שהמדרגות של ביטחון הם אין סופיות. ע"כ אין
לנו להשלות את עצמינו שאנחנו שייכים לדרגות הללו
של ביטחון, והאמת, שאנחנו ממש רחוקים, שאדם צריך
להיות במצב ש-עזרי מעם ה', יש לי ילד לחתן, מה זה
משנה איך זה יקרה? הקב"ה ידאג לזה, לא חסר להקב"ה
דרכים, גם הטרדה ב-איך זה יהיה? זה גם שאלה של
חוסר ביטחון.

אבל בכל אופן ודאי שאדם צריך להבין שגם אחר כל
הסיבות כולם הקב"ה עומד מאחוריהם. וכן אדם צריך
לשמוח עוד לפני שהישועה הגיעה וכמו שאמר דוה"מ:
וְאֵין בְּחַסְדְּךָ בְּטַחְתִּי - יִגַּל לְבִי בִישׁוּעָתְךָ (תהלים יג, ו),
ז"א, דוד המלך ע"ה שמח לפני הישועה ואחריה באותה
רמה.

פשר האריכות בתיאור של יעקב עם הרועים

עוד נקודה. התורה מאוד מאריכה בסיפור: וַיֵּרָא וְהִנֵּה
בְּאֵר בְּשֵׂדָה, וְהִנֵּה שָׁם שְׁלֹשָׁה עֹדְרֵי צֹאן רֹבְצִים עָלֶיהָ, כִּי
מִן הַבָּאָר הֵיחָא יִשְׁקוּ הָעֹדְרִים וְהָאֵבֶן גְּדֹלָה עַל פִּי הַבָּאָר:
וְנֹאֲסָפוּ שָׁמָּה כָּל הָעֹדְרִים וְגִלְלוּ אֶת הָאֵבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאָר
וְהִשְׁקוּ אֶת הַצֹּאן וְהִשְׁיבוּ אֶת הָאֵבֶן עַל פִּי הַבָּאָר לְמַקְמָה:
וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב: אֲחִי, מֵאֵין אַתֶּם? וַיֹּאמְרוּ: מִחֶרֶן אֲנַחְנוּ:
וְאֵז הוּא מִתְחִיל לַהֲגִיד לָהֶם: הֵן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל, לֹא עַתָּה
הָאֵסֹף הַמִּקְנֶה, הִשְׁקוּ הַצֹּאן וְלָכוּ רְעוּ (בראשית כט, ב-ז),
ממש אריכות גדולה התורה מאריכה.

אבל הפלא הגדול, וכמו שכבר שאלו הר' מפונוביז' וגם ר'
יעקב קמינצקי (בספרו): איך יתכן בעולם שמגיע יעקב
אבינו והוא זר להם והוא רואה אנשים שהוא לא מכיר,
והוא מתחיל לנהל אותם, ולהגיד להם מה לעשות, והם
מקבלים את זה בשתיקה, הרי באופן טבעי כשמישהו זר
מגיע למקום - שואלים: מי אתה? מה אתה? מה אתה
"מטיף" לנו?

המפתח ללב של האנשים...

והם ענו כל אחד בלשונו: שהתשובה לכך מונח במילים:
אֲחִי, מאין אתם? זה היה מפתח ללב שלהם, כאן מונח
היסוד הגדול שאדם צריך לדעת: **שהדרך ללב של
אנשים מגיעה ע"י התעניינות אמיתית, ע"י קריאה
של חיבה**, ע"י מענה רך – משיב חמה (ע"פ משלי ריש
פט"ו), ואנחנו כ"כ הרבה פעמים נופלים בטעות הזו, ועם
זה אפשר להשיג כמעט כל דבר, ע"י רכות ונעימות
ובאהבה גדולה.

ומי ששמע כמה מרן ראש הישיבה הגאון ר' גרשון אדלשטיין זצוק"ל היה מדבר ע"ז, וכמה היו מדברים ע"ז גדולי ישראל. כמה צריך להיזהר בצורה של הפנייה שלו, עם המשפ', עם הילדים, כמה אנשים רח"ל מפסידים את הילדים שלהם בגלל שמדברים איתם בצורה כ"כ קשה, בצורה תקיפה, וכ"כ צריך להעמיד למול עינינו את הסגנון הנכון, לא להטיל ספק באהבה שלנו אליו, קודם כל: מה שלומך? איך אתה מרגיש?

נתאר לעצמינו: אם הורים לפני שהם פותחים את הפה להעיר איזה הערה - יגידו: כמה אני אוהב אותך, כמה אני שמח, כמה אני מודה להקב"ה שהוא נתן לי אותך, אם אנחנו כבנ"א מעדנים את השפה שלנו, ונותנים לשני באמת הרגשה אמיתית שבאמת אוהבים אותו, וחושבים עליו, ואומרים את זה מכאב, ולא מאיזה.. "הופיע מהר פארן", אלא שבאמת מתעניין וחפץ בטובתו של השני, זה המפתח הגדול.

וזה מה שהתורה מראה לנו בכל האריכות מה שכ"כ הרבה אפשר להשיג ע"י כזה סגנון דיבור.

הקיווי לה' מרענן את הכוחות

אבל כאן הרמב"ן אומר משהו אחר, שבכל הפר' הזאת אומרת לנו התורה ש-יְקוּי ה' - יִחְלִיפוּ כֹחַ (ישעיהו מ, לא), שבסוף הוא ויָגֵל אֶת הָאָבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר (בראשית כט, י) - כמסיר פקק מעל צלוחית, ז"א, שהכוח האדיר אחרי כל המשברים עם המפגש עם אליפז ושהוא נשאר רק עם המקל וכו', אחרי כ-ל מה שהוא עבר, התורה חשוב לה להגיד לנו: שיעקב נשאר חזק, והוא לא נשבר, ונשאר עם כל הכח, ומלא בתקוה, מכאן לומדים כמה אדם צריך לשים את בטחונו בה' ית' כל הזמן.

אַרְחַ תַּיִם לְמַעַלָּה לְמִשְׁכֵּיל (משלי טו, כד)

עוד נקודה. כ' בפס': וַיֵּשֶׁב לְבֶן לְמִקְמוֹ, וַיַּעֲקֵב הַלֵּךְ לְדַרְכּוֹ (בראשית לב, א-ב), וכ' המשך חכמה: כי מי שיש לו איש קדוש כיעקב בתוך ביתו, הלא ראוי להתבשם ממעשיו ומחכמתו, ולקיים בו: הוֹלֵךְ אֶת הַכְּמָים - יִחְכֵם (משלי יג, כ), ולא כן היה, כאשר הלך יעקב שב לבן למקומו הראשון - היינו למצבו הרע בדעות ובמידות, רמאי ואוהב ממון, ויעקב הלך לדרכו - שת"ח אמיתי הולך ממקום הראשון למעלות גדולות, כמו שאמרו בברכות: ת"ח אין להם מנוחה בעוה"ז ובעוה"ב, שמתווספים מעלה ומעלה מיום ליום, מיד ויפגעו בו מלאכי אלוקים, והבן.

גם אצל בלעם כ': וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב לְמִקְמוֹ (במדבר כד, כה), למה באמת התורה אומרת לנו את זה? אגב, בגמ' בסנהדרין כ' שבלעם היה בנו של לבן הארמי, והתרגום יונתן ב"ע כ' שבלעם עצמו הוא לבן הארמי.

להוריד למעשה, ולא להישאר בהתרגשויות

בכל-אופן, אנחנו רואים כאן דבר פלא, פלא פלאים, שכן אדם יכול אחרי דברים מאוד גדולים, אחרי השגות בגדלות וכמו"כ אחרי החלטות מאוד גדולות, לחזור לאותו מקום שהוא היה, כאילו לא קרה כלום, וזה ממש מפלאי נפש האדם, וכמה צריך לנסות להינצל מהדבר הזה.

כ' בגמ': הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין, נדמה לי שהר' שך שואל: מה הקשר? אז הוא אומר: שאדם שרואה איזה משהו מזעזע, אז אם הוא לא יעשה משהו עם הזעזוע הזה, לא יקרה כלום, זה כמו קפיץ כזה בנפש האדם, אם אדם ברגע של התעוררות לא יקבל ע"ע איזה קבלה, אז הוא ישאר בלי כלום.

אנחנו רואים את זה למשל עכשיו, היה לנו כאלה אירועים כ"כ גדולים, וכ"כ הרבה חיזוקים, אבל אדם צריך להחליט איזה החלטה, לקבל ע"ע איזה קבלה שלא יזוז ממנו, וזה יהיה לו למזכרת, איזה שינוי חל בו כשקרה דבר כזה, ורואים שלאט לאט מתרגלים לניסים הגדולים שקרו - וכדבר המובן מאיליו.

להתפיס את ההתעוררות על מעשה

כ' בשיר השירים (ב, ז): אִם תַּעֲזוּבוּ וְאִם תַּעֲזוּבוּ אֶת הָאֶהָבָה עַד שֶׁתִּחַפְּץ, וידוע שהרמב"ן ביאר שתחפץ היינו מלשון חפץ, שאדם יתפיס את ההתעוררות באיזה פעולה, באיזה מעשה טוב, שהוא יממש את ההתרגשות למשהו מעשי, אחרת הוא יהיה מחסן של התרגשויות ומבלי שיווצר בו שום שינוי ולו במעט.

חשיבות הוויתור

עוד נקודה חשובה בפר' הזו. כמה גדולה מעלת הוויתור, וכמה צריך לשמוח כמוצא שלל רב כשמזדמן לו לוותר. במעשה של רחל אימנו שכ"כ רצתה להינשא ליעקב אבינו ע"ה, ומתי שהיא גלתה שלבן מתכנן לרמות את יעקב אבינו ע"ה ולחתן את אחותה לאה, אז היא מסרה לה את הסימנים כדי שהיא לא תתבזה, ולא עוד, אלא שהיא אפ' לא גלתה לה שהיא מוסרת את הסימנים, היא אמרה לה את זה בצורה שהיא לא שמה לב, כ' שם שהסימנים היו: נדה וחלה והדלקת הנר, והיא אמרה את זה כבדרך אגב כשיע"א שאל - מחמת שרחל לימדה אותה.

יש שכר לפעולתך

אבל המדרש (באיכה רבה) מספר, שכשמנשה העמיד צלם בהיכל, אז הקב"ה הגלה את ישראל, והאבות והאימהות ניסו לפייס את הקב"ה, ואברהם אבינו הזכיר אפ' את זכות העקידה, והקב"ה לא קיבל את פיוסם, ואז נכנסה רחל ואמרה: רבש"ע, גלוי וידוע לפניך שעבדך יעקב אהבני אהבה יתירה, ועבד בשבילי שבע שנים,

באותו זמן.

וכשקורה לאדם שמישהו מרגיז אותו צריך לדעת שזה לא שההוא מעצבן אותו, אלא שהקב"ה זימן לו את האפשרות הזו להשיג ישועות עצומות מעל לדרך הטבע, לכן צריך מאוד להתכונן לזה, אדם שילמד על ויתור, וישקיע על ויתור, ויתפלל שיהיה שייך לדבר הנשגב הזה, אז כשיגיע הניסיון הוא יוכל לעמוד בזה. הגאון מוילנא כותב באיגרת על מעלת חסימת פיו: על כל רגע ורגע שאדם חוסם פיו זוכה לאור הגנוז שאין ומלאך ובריה יכולים לשער, איזה אור גדול יכול להשיג עי"כ, וכעין שכתוב: תִּלְהָ אֶרְץ עַל בְּלִי מָה (איוב כו, ז), כל העולם כולו הקב"ה תולה בזכות מי שבולם פיו בשעת מריבה, ז"א, שכל הזכויות וכל הקדושה שיש באותה רגע בעולם הכל מזדקף לזכותו.

הראיה הרוחנית - הנצחית

רציתי לחדד נקודה שבקטנותי הפריעה לי מאוד, הרי המצב של רחל ממש כואב לא זו בלבד שכמעט ולא היו לה ילדים, אלא אף בנה השני בנימין, מתה בלידתו, היכן השכר של הויתור שעשתה? לעומתה לאה עומדת ורואה את רוב השבטים? אבל, התשובה שבאמת בסוף רואים שיעקר המעלה נמצאת דוקא אצלה, הגאולה תבוא בזכותה כמו שראינו, יתירה מכך כתב הגר"א שיעקר השראת שכינה היום בקבר רחל, היא האמא העיקרית, כאן טמון הטעות שלנו, אנחנו מאוד מחוברים להויה העכשווית, מה שקורה כאן ועכשיו ולכן זה מציק שכאן ועכשיו לא רואים את השכר הגדול, אבל הראיה הנצחית היא אחרת לגמרי, זה קורה לנו באינספור דברים בחיים, צריך לאמץ את האמת הזו שהראיה הרוחנית היא נצחית – משהו אחר לגמרי, אתה יודע מחשבות אדם כי המה הבל – חשבתי – המילה הבל"ר"ת הנני בידך לבד, במקום למלא את הראש במחשבות – 'אבל' למיניהם; "תראה, האמונה היא נכונה אבל...", "יש הקב"ה – אבל..."

וכשהגיע הזמן רצה אבי להחליפני עם אחותי, ולכן הודעתי לבעלי ומסרתי לו סימן שיבדיל ביני לבין אחותי כדי שהוא לא יוכל להחליפני, אח"ז התגברתי על רצוני וריחמתי על אחותי כדי לא לביישה, ומסרתי לה את הסימנים, ומה אני שאני בשר ודם עפר ואפר לא קינאתי לצרה שלי ולא הוצאתי אותה לבושה ולחרפה, אתה מלך חי וקיים במה קינאת לע"ז שאין בה ממש, והגלת את בני, ונהרגו בחרב, ועשו בהם אויבים כרצונם, **מיד** התגלגלו רחמיו של הקב"ה ואמר: יפה לימדת סנגוריה, **יש שֶׁכָּר לְפַעֲלָתְךָ** (ירמיהו לא, טו) – ע"ז שמסרת את הסימנים, בשבילך רחל אני מחזיר את ישראל למקומם.

התגברות על הטבע יוצרת הנהגה מעל הטבע

בהמשך מביא המדרש את התפילה של רחל להקב"ה: וְשָׁבוּ בָנִים לְגִבּוֹלָם (שם, טז), והכל בזכות הויתור, בזכות שאדם עושה שבירת הרצונות הטבעיים. ידוע על גדולי ישראל שהרבה פעמים לאנשים שלא היה להם ילדים, או אנשים חולים, אז הם אמרו: תיגש למישהו שמבליג, שמתגבר על איזה בושה גדולה ולא עונה, וראו מעשים שאין לשער. כל פעם שאנחנו מגיעים לפר' הזו אנחנו צריכים להתבונן כמה גדולים היו האבות הקדושים וכמה קדושים, וכמה מידות טובות, וכמה צריך לשמוח כמוצא שלל רב אם נקרתה לפניו הזדמנות כזו שלא יגיב ולא יענה לא להתרגז ולא לכעוס, לוותר ולסלוח, כמה ישועות יכולות לבוא עי"כ.

"מצלמה נסתרת"

עלה ברעיוני עצה להקלת הויתור, שאדם ידמה בדעתו שיש במקומו מצלמה נסתרת שמצלמת אותו, אם אדם היה יודע שיש מצלמה, אז הוא יחשוב: מה, עכשיו כולם יראו את התמונות האלה, ויראו איך הגבתי, מיד זה יקל עליו.

אותו דבר, אדם צריך להאמין שהקב"ה: הַנֶּטֶע אֶזְן הַלֵּא יִשְׁמַע, אִם יֵצֵר עֵין הַלֵּא יִפִּיט (תהלים צד, ט), הרי הקב"ה רואה, וכשאדם יודע שבסוף הוא צריך לפגוש את התגובה שלו, אז זה יקל עליו הרבה, צריך לדעת: מה למעלה ממך, עין רואה, ואוזן שומעת... וכשהוא פועל פעולה נגד הטבע זה נותן כלפיו הנהגה מעל הטבע ג"כ. וכמש"כ: הַיָּם רָאָה וַיִּנָּס (תהלים קיד, ג), ממה הים נס? אומרים חז"ל: נָס מִפְּנֵי הַנָּס, שגם יוסף הצדיק נאמר עליו: ויקם וינוס ויצא החוצה לגבי אישתו של פוטיפר, בזכות זה הים נקרע.

עת ההתגברות הוא שעת רצון

כ' בס' שומר אמונים (כמדומה): שכשאדם נזדמנה לראות ראיה אסורה ועצם עיניו מראות ברע, א"א לתאר כמה זה עת רצון, והתפילות שלו מתקבלות

ניתן לקבל את הגליון במייל

e0527167700@gmail.com

לפרטים, לתרומות, להערות ולהארות

052-716-7700